

Referat

Pastoralrådets vårmøte 20.—21. februar 2016

Lørdag 20. februar

Møtet startet lørdag 20.februar kl. 10.30 med messe.

- Biskopen og PROs ordfører Dag Albert Bårnes ønsket velkommen til PROs vår møte.
- Navneopprop
- Valg av møteledelse, møtesekretær, tellekorps, protokollunderskrivere og redaksjonskomite
Møteleder: Dag Albert Bårnes, møtesekretær Gunnhild Bærø, tellekorps Hans Chr Jacobsen og Johan Fosse, Protokollunderskrivere p Pål Bratbak og og Martin Freiberger, protokollunderskrivere Hans Christian Jacobsen og Lisa Wade.
- Innkallingen godkjent.
- Dagsorden godkjent med en endring.
Vesper flyttes til før middag kl 18.30 i stedet for pause.
- **Orientering fra Biskopen**

Biskopens orientering konsentrerte seg i hovedak om sluttdokumentet fra høstmøtet. Vi viser i den forbindelse til Sluttdokumentet.

Pkt 1 Oppfølging og opplæring av prester

Sokneprestkurset er avsluttet. Det har vært fem samlinger. Innføring i norsk språk og samfunnsforhold er for det meste innvandrersjelesorgens ansvar. For prester som kommer til Oslo er dette ikke problematisk. For prester som kommer til andre steder, vil dette nok ikke fungere like godt. Prester som skal bli i Norge, gjennomfører Bergen-testen. Utdannelse av prestene vil fortsette. Temaer vil bl a være økonomi og ansvar for bygninger, norsk kultur og språk som felles uttryksmiddel, tilpasning av religiøs estetikk til noe som kan virke for alle.

Pkt 2 Bruk av ressurser sentralt OKB versus lokalt

De fleste sokn betjenes nå av Akersveien 5 når det gjelder regnskap og revisjon. En HR- medarbeider begynner ved påsketider, foreløpig i et engasjement for ett år. I løpet av dette året, vil rutiner komme på plass og vi vil ha en plan for det videre arbeid. Det er ønskelig og realistisk at det opparbeides kompetanse sentralt som så stilles til disposisjon for menighetene. Det er fullt mulig at det brukes større ressurser lokalt når dette er tjenlig. Det vil kreve nøyaktig bestilling og plan for hvordan ressursene skal brukes.

Pkt 3 Mer og bedre kommunikasjon

Ny sjef for Informasjonsavdelingen tiltrer litt før påske. Han vil få tid til å bli kjent med dagens situasjon før han sier noe om hva han ser av mangler og forbedringspotensial.

Referat

Pastoralrådets vårmøte 20.—21. februar 2016

Pkt 4 Ny menighetsinndeling

Det er opplagt at flere menigheter bør deles. Det gjelder først og fremst Bergen, Stavanger, St. Hallvard, St. Olav. I Bergen er vi nærmest målet. Her er mangelen på penger og bygninger det største problemet. Vi vil nå i første omgang prioritere å nedbetale gjeld for Jessheim, dernest se på hvilke investeringer som er mulig for å kjøpe bygninger på Bredtvedt. Der det meldes om behov ute i menighetene, vil vi føre samtaler med de det gjelder.

Pkt 5 Utviklingen av Kirken i lys av vår flerkulturelle medlemsmasse

Kirken formes og endres bl a ut fra lokal vekst og flytting. Det er nødvendig med rapportering fra sokneprestene og nasjonale sjelesørgere som har den lokale kunnskapen. Det kan skje ulike prioriteringer. F eks hvor mye skal investeres i pastoralt arbeid på andre språk enn norsk? Vår sjelesørgerske avdeling under ledelse av mgr Olsen har dette som et særlig ansvar. Ca halvparten av de troende er polakker. Dette må nødvendigvis få konsekvenser.

Pkt 6 Pastoralrådets mandat og sammensetning

Pastoralrådets sammensetning bør stadig vurderes. Den norske dominans er ikke så entydig som den var. En bredest mulig representasjon er ønskelig og vesentlig. Biskopen oppfordrer til at rådets arbeid prioriteres. Viktig at ideer og mulige tiltak kanaliseres hit. Dette er et ansvar for alle grupper.

Annen informasjon

Kirka på **Jessheim** ferdigstilt 6 måneder før tida. Navnet blir St. Gudmund og konsekrasjon blir 4. juni. Kirka i **Trondheim** er så langt i rute. Ferdigstilling i oktober. Prosjekt **Mortensrud** står stille. Krav om parkeringsplasser kan gjøre planene ugjennomførbare. **Pastoralavdelingen**, innvandrersjelesorgen, sykehus- og fengselspresttjenesten er samlet under ledelse av mgr Torbjørn Olsen. Prosjektet Bli lys skal prioriteres, men det vil ta noe mer tid før det blir komplett. **Tre seminarister** er i Roma, en i Ukraina og ingen i Oslo. Biskopen oppfordrer alle til å be for kall.

Biskoppelig vikar for innvandrersjelesorg og pastoralt arbeid er Torbjørn Olsen – biskopens alter ego: Dette er ikke en selvstendig stilling. Arbeider med noe av det samme som pastoralrådet. Bli Lys er et prosjekt som må komme i land. Det planlegges kurs og samlinger for kateketer rundt om. Materiell – nyopptrykk av boken om Eukaristien mangler. Hva tenker menighetene om materiell . Viktig at vi møter et behov. Ikke produserer uten rot i menighetens behov. Norsk katekese kan imøtekomme et behov, men langt fra alle. Tilrettelegging for fremmedspråklig katekese, et spørsmål som må avklares. Utfordringene innenfor dette området må arbeides videre med. Vedr katekesemateriell – kanskje gi ut skjema der kateketer kan svare og uttrykke behov, mening? Formell kontakt skjer til soknepresten f eks vedr synspkt på materiel. Det forhindrer ikke at pastoralavdelingen har direkte kontakt med kateketene.

Referat

Pastoralrådets vårmøte 20.—21. februar 2016

Fengselssjelesorg og sykehussjelesorg. Formelt er det utnevnt prest for fengslene. Det er gitt beskjed til kriminalomsorgen og sokneprestene. Viktig med et godt samarbeid. Mange innsatte er katolikker. Sykehusprest ikke på plass.

Skal ikke erstatte det som gjøres i soknene, men utfylle. Jobbes med å skaffe spansktalende prest. I Loen har vi stor samling av slovakere. Der har vi nå en ordning med prest.

Pastoralplanen – her har vi flere spørsmål. Revisjon? Hvem. Er den til nytte, hensiktsmessig?

- **Orientering fra administrasjonen**

1. Medlemsregistersaken

Sivil sak: Har OKB fått for mye penger i forhold antall medlemmer?

Dette har skjedd:

Pålegg fra Fylkesmannen november 2014

Opprydning i medlemsregisteret vinteren 2014/2015

Politianmeldelse februar 2015. Siktelse

Mars 2015: OKB fremlegger rapport om medlemstall. Pressekonferanse.

Juni 2015: Fylkesmannen gjør vedtak om tilbakebetaling av 40 millioner kroner og at det blir utbetalt minimalt tilskudd for 2015

Høsten 2015: OKB klager på begge vedtak

Februar 2016: Departementet opprettholder Fylkesmannens vedtak

OKB melder at vi går til sivil søksmål mot staten

-Hva skjer nå?

Søksmål utarbeides i disse dager. Sendes før påske. Blir behandlet av Regjeringsadvokaten

Ca november 2016: Saken kommer opp i Tingretten

Dommen vil kunne ankes av begge parter og kan komme opp i flere rettsinstanser:

Lagmannsretten, Høyesterett, Meneskerettighetsdomstolen i Strasbourg

Forlik underveis er også mulig

-Hvorfor går OKB til sak?

Det er slik vi ser det **ikke hjemmel i norsk lov** for Fylkesmannens vedtak som departementet nå opprettholder.

Denne saken dreier seg om hvorvidt det statlige tilskuddet Oslo katolske bispedømme har fått de siste fem årene er i samsvar med det antall personer som har hørt til bispedømmet i samme periode.

Metoden som en periode ble brukt for å registrere medlemmer var ikke akseptabel.

Vi har for lengst sluttet med det, beklaget og ryddet opp.

-Vi har fått for lite tilskudd – ikke for mye

Offentlig statistikk viser at det er ca 200.000 katolikker i Norge. Per i dag har OKB registrert 136 000 medlemmer. På det meste har vi søkt tilskudd for 134 000

Referat

Pastoralrådets vårmøte 20.—21. februar 2016

medlemmer. Vi har gjort noen feilregistreringer, men vi har ikke registrert for mange personer.

Eksempel fra 2015:

OKB hadde 46 632 polakker i medlemsbasen.

Ifølge Statistisk Sentralbyrå: 90 962 polakker i Norge.

Polen består av 87,20% katolikker (CIA Factbook).

Statistisk sett burde OKB ha hatt 73 319 polakker i medlemsbasen.

Den katolske kirke i Norge går i såfall glipp av 33 929 106,- i offentlig tilskudd.

-Selve lovteksten er viktig.

Departementets vedtak er basert på at medlemmer må foreta en aktiv og uttrykkelig innmelding ved flytting til bispedømmet. **Men det står ingenting om dette i loven.**

Myndighetenes praksis overfor andre trossamfunn viser at en slik aktiv innmelding ikke alltid kreves.

Norsk lov slår fast at trossamfunn skal få om lag samme økonomiske tilskudd, utmålt med basis i hvor mange som **hører til** det.

Norsk lov slår fast at trossamfunnet **selv skal få bestemme** hva som skal til for å bli medlem.

Retningslinjene om personlig samtykke kom først i 2015 og kan ikke få tilbakevirkende kraft.

Dette handler, slik vi ser det, om lik rett for loven .

Politisak: Har OKB, biskopen eller økonomen gjort noe ulovlig?

Biskopen og økonomen har vært til avsluttende avhør.

Etterforskningen går mot slutten.

Innstilling fra Politiadvokat og Statsadvokat

Konklusjon mars – mai

Mulige utfall

Tiltale biskopen og/eller økonomen

Foretaksstraff OKB

Siktelsen frafalles på grunn av bevisets stilling

Siktelsen frafalles – intet straffbart forhold

2. Økonomi

OKBs økonomi vil bli påvirket av:

-Utfallet av klagesaken

-Mulig foretaksstraff og bot til OKB.

-Varslede endringer i tilskuddsordningen.

Store inntekter inntil videre:

Med 136.000 registrerte medlemmer har vi krav på høyt statlig og kommunalt

Referat

Pastoralrådets vårmøte 20.—21. februar 2016

tilskudd i årene som kommer.

OKB må basere seg på at inntektene vil reduseres hvis og når loven endres.

Fylkesmannen har signalisert at evt tilbakebetaling kan skje over tid.

3. Media

Våre lederprinsipper i en vanskelig tid kan skisseres slik:

-Siktete er uskyldige inntil de eventuelt blir dømt.

-Medarbeidere som ønsker det, skal få anledning til å velge bort å arbeide med medlemsregistersaken.

-Alle medarbeidere skal behandles med respekt og omsorg.

-Medarbeidere som ønsker permisjon, skal få innvilget dette.

-Psykologhjelp skal tilbys til de som ønsker det.

-Vi skal praktisere en vennlig omgangstone. Grenseoverskridende adferd og språkbruk skal ikke aksepteres.

4. Administrasjonen

-Et utvidet finansråd følger oss tett opp.

-Rekruttering og personale:

Ny kommunikasjonsleder er tilsatt.

Polsk medarbeider er fast ansatt på kommunikasjonsavdelingen.

Ny HR-leder engasjert for ett år.

Leder for samfunnskontakt er i permisjon. Deler av arbeidet ivaretas av ledergruppen.

Medlemssenteret bygges ut og gjøres mer pastoralt.

Vi går fra brannslukking til systematisk og strategisk arbeid:

Våre brukeres behov står sentralt når årsplanen skal legges.

Profesjonaliseringsprogram planlegges.

- **I medias søkelys. Presentasjon ved OKBs nye kommunikasjonsleder; Hans Rossiné**

Vi fikk en kort innføring i mediehistorien og medieutviklingen.

Hva er medias samfunnsoppdrag? De skal avløse, opplyse, skape debatt mm.

Hvordan skal vi møte dette?

Hvordan være forberedt f eks ved spørsmål om å stille til intervju? Er jeg rette person? Har vi en talsperson i aktuelle sak?

Vi bør ha en kommunikasjonsstrategi som undersøtter mål og strategi ved bl a:

-Overordnet ansvar for OKBs eksterne og interne kommunikasjonsarbeid, herunder infoplaner og kriseplaner.

-Bidra til helhetlig kommunikasjon i alle kanaler (fra biskop til Facebook).

-Understøtte geistlig og administrativ ledelse (budskapsnotat, drodning, trening,

Referat

Pastoralrådets vårmøte 20.—21. februar 2016

talspersoner).

- Posisjonere og styrke omdømme.
- Videreutvikle medlemsinformasjon.
- Bidra til samfunnskontakt, eksterne nettverk, intern informasjon.
- Vi skal bygge broer – ikke murer.
- Vi skal ha god dialog i alle retninger og på alle arenaer.

Kjerneverdier for ekstern informasjon: Åpenhet, tilgjengelighet, synlighet.

Kjerneverdier for intern informasjon: Åpenhet, skape godt arbeidsmiljø gjennom møter og samtaler, bygge god internkultur.

Vi må løfte blikket og tenke framover.

- **OKBs medlemmer. Hvem er de, hvor kommer de fra og hvordan får vi registrert dem? Presentasjon ved leder av medlemscenteret; Mladen Praljak**

Medlemscenterets formål:

- Å komme i kontakt med alle katolikker som bor i Norge
- Gi informasjon om de pastorale og åndelige tilbudene i landet
- Registrerer de som gir sitt samtykke om å bli registrert; alt kan spores
- Samarbeider med prestene i nasjonalsjelesorgen og menighetene

Vi har hatt en ryddeaksjon i medlemsregisteret:

- Tatt direkte kontakt med medlemmer i brev, avklare medlemsskap
- Registreringsskjemaene er forenklet, finnes på flere språk
- Kirkebøker fra menighetene er gjennomgått
- Callsenter etablert, tatt kontakt pr telefon på polsk, litauisk, spansk og portugisisk
- Også frivillige fra menighetene har hjulpet til
- Medlemstatus pr 17.01.16 var 135 195
- Medlemsregisteret er nå av høy kvalitet, alle medlemmer kan spores mht hvordan de er blitt registrert

Vi kan regne med at det vil komme nye polakker og litauere i noen år til. Vi følger utviklingen nøye. Selv om vi nå skal tenke mer pastoralt, så vil hovedfokuset fortsatt en tid være på registrering av nye katolikker.

Vår erfaring er at ringing er en SVÆRT effektiv måte å få registrert nye katolikker på. Når vi nå ansetter nye personer, tenker vi pastoralt. Vi er ikke helt i mål enda.

- **Gruppearbeid – Ekstern og intern kommunikasjon**

Kommunikasjon fra OKB til menighetene – hva fungerer bra?

- St Olav menighetsblad, Katolsk.no

Referat

Pastoralrådets vårmøte 20.—21. februar 2016

- Informasjon som formidles til PRO er bra. Viktig at PRO-medlemmene formidler videre
- Hyrdebrev fungerer bra! Noen sokneprester er flink til å videreformidle informasjon

Kommunikasjon fra OKB til menighetene – hva bør være annerledes eller bedre?

- Mer bruk av Facebook? Følge med
- Mer info på andre språk
- Info fra OKB til menigheten bør også gå til menighetsrådsleder
- Bedre bruk av sosiale medier. Evaluering av hvilke kommunikasjonsformer som bør brukes
- E-post info om nyheter direkte til den enkelte. Abonnement?

Hvordan kan administrasjonen hjelpe menighetene i å kommunisere lokalt?

- Informasjon – oversettelse på alle språk
- Felles plattform for all info
- Medie- og kommunikasjonsplan (grafisk profil)
- Oversettelse av pavelige skriv og dekreter
- Apologetisk materiale til kirkene
- Skolere sogneprester i norsk språk og kultur
- Levere mal til søndagsbladet
- Opplæring, råd, kurs til blogg/nettsider

Hvilke saker bør vi prøve å få frem i media?

- Paven
- Positive saker i menigheten
- Store hendelser som f eks 25 årsjubileet for St Hallvard, Tusenårsjubileet for Sarpsborg
- Caritas – hva de gjør av gode ting
- Presentasjon av nyansatte
- Integreringsarbeidet/innvandrerarbeidet er flott og bør gjøres mer kjent
- Det gode økumeniske arbeid
- Kristnes kår i verden
- Plassmangel i kirkene
- Påsketradisjoner

● Vedtektsendringer

Forslag til vedtektsendringer:

6) Biskopen utnevner en person som spesielt skal representere katolske kvinner.

Kandidat(er) nomineres av Nettverket Norges Katolske Kvinner.

7) leder av innenlandsavdelingen i Caritas Norge eller en annen representant biskopen godkjenner.

8) tidligere punkt sju blir nr 8

9) tidligere punkt åtte blir nr 9

PROs forslag oversendes biskopen.

Referat

Pastoralrådets vårmøte 20.—21. februar 2016

- **Andre saker som er meldt inn til arbeidsutvalget**

Bergen: Om informasjon fra OKB i St Olav kirkeblad og katolsk.no. Savner informasjon fra menighetsnivå. OKB må ha tettere kontakt med menighetene for å få informasjon. Dette er også et ansvar som påligger den enkelte menighet/menighetsråd. Katolsk.no tar i mot nyheter fra menighetene. Sida trenger nyheter. Det kan skape en mer levende side.

Representanten fra Fredrikstad orienterte om kommende jubileum.

- **Evaluering**

Det har vært en krevende periode og det har ikke vært mulig å gjennomføre programmet som var planlagt. Eks menighetshåndboken.

Støttefunksjonene, administrasjonen i Akersveien har hatt andre preserende oppgaver.

Biskopen: Takker pastoralrådet for vel gjennomført periode og et godt samarbeid. En utypisk tid i pastoralrådets historie. Pastoralrådet har taklet dette på en god måte.

Gunnhild Bærø
referent

Referat

Pastoralrådets vårmøte 20.—21. februar 2016

Sluttdokument Pastoralrådsmøte

Pastoralrådsmøtet uttrykte forståelse for at medlemsregistersaken har tatt mye tid, men viste til sluttdokumentet fra høsten 2015 og ba biskop Bernt og administrasjonen om å fortsatt arbeide med disse sakene.

Som en oppfølging av punktet «*Utviklingen av Kirken i lys av vår flerkulturelle medlemsmasse*» oppfordrer pastoralrådet biskopen til å iverksette tiltak som ivaretar Kirkens enhet & fellesskap samtidig som det gis et pastoralt tilbud til nasjonale grupper. Følgende tiltak ble drøftet:

- *Bevisstgjøre prestene i deres rolle som integrerende bindeledd mellom ulike grupper i menigheten.* Samtidig må prestene være lydhøre for at gruppene har ulike særpreg og ulike behov.
- *Ansvarliggjøre alle troende.* Temaet fellesskap må komme fra prekestolen og være en rød tråd gjennom hele Kirkeåret. Problemstillingen dreier seg om hvordan vi sikrer reelle fellesskap i menighetene og er et ansvar for alle troende. Vi må unngå en utvikling hvor de troende bruker Kirken som konsumenter for å fylle egne behov.
- *Utvikle katekesemateriell på ulike språk.* Det er viktig at undervisningsmaterialet er likt så det utvikles en felles katolsk identitet.
- *Tilrettelegge for norskopplæring:* Menighetene bør, i samarbeid med Caritas, sette i gang språkundervisning for innvandrere. Norsk messespråk må vektlegges i tillegg til dagligtale.
- *Vise interesse for andre språk:* Prester bør oppfordres til å feire messe på andre språk enn sitt morsmål. Menighetene bør også oppfordres til å arrangere fellesmesse med ulike språk representert noen ganger i året.
- *Oppfordre menighetsrådene til å eksperimentere med form og sammensetning.* Alle prester i menigheten bør møte i menighetsrådet. Nasjonale grupper må inkluderes i det daglige menighetsarbeidet, og det er ulike måter å få dette til:
 - Nasjonale gruppers ledere er med i menighetsrådet, valgt eller oppnevnt.
 - Nasjonale grupper inviteres som observatører på alle eller enkelte møter.
 - Mindre menighetsråd + nasjonale gruppeledere inviteres til større møter
 - Stort menighetsråd + lite & dynamisk arbeidsutvalg. Rotering av nasjonale gruppers representanter.
- *Spre gode ideer og erfaringer med å integrere ulike grupper i menighetene*
 - Katolsk forum: Ta opp ulikheten i katolsk praksis
 - Felles arrangement, St Hans, juletefest, konsert, julemiddag for de eldre o.a.
 - Pilgrimstur Polen
 - Kirkekaffeverter
 - Liste med mulige foredragsholdere og tema.
- *Be sogneprestene utnevne en kontaktperson for ungdomsarbeidet blant prestene i menigheten.* Han skal arbeide særskilt med holde på ungdommen etter konfirmasjonsalderen og 2. og 3. generasjon unge innvandrere.

Mariaholm, februar 2016, Pastoralrådet Oslo katolske bispedømme